

YOSHLARNING TADBIRKORLIK KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHNING ZAMONAVIY HOLATI

Eshquvvatov Jaloliddin Faxriddinovich

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasida huzuridagi

Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik yo'nalishi magistr talabasi

Telefon: +998(93) 7671048

G-mail: jef_6162@bk.ru

Annotatsiya: Maqolada yoshlar uchun tadbirkorlik ko'nikmalarini shakllantirish maqsadida tashkil etiladigan o'quv kurslarining sifatini oshirish; yoshlarga mikromoliyaviy xizmatlar ko'rsatish amaliyotini takomillashtirish to'g'risida fikr yuritilgan bo'lib, undagi takliflar va tavsiyalarning amaliyotga tadbiri yoshlarni tadbirkorlik sohasiga jalb etish ko'lamini ma'lum darajada kengaytirishi mumkin.

Kalit so'zlari: tadbirkorlik, loyiha, biznes reja, korxonalar, subsidiya, kredit.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 - yil 26 - iyundagi "Yoshlar va xotin - qizlarni kasb-hunar va tadbirkorlikka o'qitish dasturlarini samarali amalga oshirish hamda ularning tadbirkorlik faoliyati uchun minikreditlar ajratish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorida tadbirkorlar uchun o'quv seminarlar tashkil etishning muhimligi e'tirof etildi.²⁴

Yoshlar va xotin-qizlarni kasb-hunar va tadbirkorlik ko'nikmalariga o'qitishni davlat tomonidan qo'llab - quvvatlash uchun:

- Tadbirkorlikni rivojlantirish agentligi va Tadbirkorlikni rivojlantirish agentligi Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi tomonidan belgilangan dasturlar va talablar asosida tashkil etilgan o'quv kurslarini tamomlagan har bir bitiruvchi (yoshlar, ayol - qizlar) uchun kasb-hunar va tadbirkorlikka o'qitish bo'yicha davlat davlat ulushi mavjud bo'lmagan ta'lim tashkilotlariga sarflangan xarajatlarning 70%i, biroq har bir bitiruvchiga 1 mln. so'mdan ko'p bo'lmagan miqdorini davlat tomonidan kompensatsiya qilinadi;

- kasb-hunar va tadbirkorlikka o'qitish bo'yicha davlat davlat ulushi mavjud bo'lmagan ta'lim tashkilotlari kurslarini muvaffaqiyatli tamomlab, ularning sertifikatini olgan shaxslarga o'z biznesini tashkil etish uchun imtiyozli minikreditlar ajratiladi;

- NNTning keng aholi qatlamlarini tadbirkorlikka o'qitishdan iborat kompleks dasturlarini amalga oshirish uchun Tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlash davlat jamg'armasi hisobidan tanlov asosida 5 yil muddatga, shu jumladan bir

²⁴ O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori, 22.06.2021 yildagi 388-son

yillik imtiyozli davr bilan yillik 4% stavkada qarz ajratiladi.

NNTning tadbirkorlikka o'qitish va ularga mikromoliyaviy xizmatlar ko'rsatishdan iborat kompleks dasturlarini amalga oshirish uchun kredit taqdim etish bo'yicha tanlov 2021 - yil 20 - iyulga qadar e'lon qilinadi va 2021 - yil 1 - avgustga qadar o'tkaziladi.

"Iqtisodiy taraqqiyot va kambag'allikni qisqartirish vazirligi huzuridagi Tadbirkorlikni rivojlantirish agentligi"ga quyidagilar topshirildi:

a) bir oy muddatda Kasb-hunar hamda biznesga o'qitish dasturlarida ishtirok etuvchi davlat davlat davlat ulushi mavjud bo'lmagan ta'lim tashkilotlarining elektron reestrini o'zining saytiga joylashtirish;

b) 2021 - yil 1 - noyabrga qadar quyidagi imkoniyatlarga ega axborot tizimining ishga tushirilishini ta'minlash:

- reestrni shakllantirish va yuritish;

- tegishli idoralarning dasturiy ta'minotlari bilan integratsiya qilgan holda, idoralararo elektron hamkorlik qilish;

- davlat davlat davlat ulushi mavjud bo'lmagan ta'lim tashkilotlari va mutasaddi idoralar o'rtasida o'quvchilarning davomatini ayn amaldagi vaqt rejimida monitoring qilish;

- sertifikati mavjud bo'lgan ta'lim muassasasi bitiruvchilar to'g'risida ma'lumotlar olish;

- tadbirkorlik yuzasidan o'quv-kurslarini yakunlab va undan keyin minikredit olib, faoliyatini yo'lga qo'ygan tadbirkorlik sub'ektlari faoliyatini monitoring qilib borish.

2020 - yil 15 - noyabrdan boshlab yoshlar va xotin-qizlarni kasb-hunar va tadbirkorlik ko'nikmalariga o'qitishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash maqsadida:

Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi hamda Tadbirkorlikni rivojlantirish agentligi tomonidan tasdiqlangan dasturlarda va o'rnatilgan talablar asosida tashkil etilgan o'quv kurslarini tamomlagan har bir bitiruvchi (yoshlar, ayol - qizlar) uchun kasp-xunar va tadbirkorlikka o'qitish bo'yicha davlat davlat ulushi mavjud bo'lmagan ta'lim tashkilotlariga yo'naltirilgan harajatlarning 70 % (foiz %i), biroq har bir bitiruvchiga 1 million so'mdan ortiq bo'lmagan miqdori davlat tomonidan kompensatsiya qilinadi;

kasb-xunar va tadbirkorlikga o'qitish yuzasidan davlat davlat ulushi mavjud bo'lmagan ta'lim tashkilotlari kurslarini muvaffaqiyatli tamomlab, ularning sertifikatini olgan shaxslarga o'z biznesini tashkil etish uchun belgilangan tartibda minikredit ajratiladi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis Senatining 2021 - yil 24 - apreldagi SQ-286-IV-son topshirig'ining 3-bandida belgilangan vazifalarni bajarish

maqsadida Iqtisodiy taraqqiyot va kambag'allikni qisqartirish vazirligi huzuridagi Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi, Tadbirkorlikni rivojlantirish agentligi, Savdo-sanoat palatasi, Yoshlar ishlari agentligi, AT "Xalq banki", Xotin-qizlar tadbirkorlik markazlari, "Tadbirkor ayol" ishbilarmon ayollar asotsiatsiyasi 2021 - yil davomida quyidagi ishlar qilindi²⁵;

I. Xotin-qizlarni tadbirkorlik qilishga bo'lgan tashabbusi hamda mavjud ishbilarmonlik muhitini yanada yaxshilash bo'yicha qonunchilik sohasida o'zgartirishlar kiritildi.

"Xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash, ularning jamiyat hayotidagi faol ishtirokini ta'minlash tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 - yil 5 - martidagi 5020-sonli Qarori asosida Iqtisodiy taraqqiyot va kambag'allikni qisqartirish vazirligi hamda Tadbirkorlikni rivojlantirish agentligi tomonidan "Tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish, ishbilarmonlik muhitini yanada yaxshilash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori loyihasi ishlab chiqilib, 2021 - yilning 4 - aprelida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan PQ-5087-sonli Qaror sifatida tasdiqlandi.²⁶

Shuningdek, tegishli vazirlik va idoralar, xususan, Agentlik, Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi, Savdo-sanoat palatasi, Yoshlar ishlari agentligi, "Hunarmandlar" uyushmasi tomonidan O'zbekiston Respublikasi yoshlar hamda xotin - qizlarining ish bilan band qilish maqsadida hamda ularni bandligini ta'minlagan Tadbirkorlarning faoliyatini quvvatlash yuzasidan "Ish bilan band bo'lmagan yoshlarga birlashtiriladigan tadbirkorlar va usta - hunarmandlarga qo'shimcha imtiyozlar berishni yanada qo'llalash chora-tadbirlari to'g'risida"gi Vazirlar Mahkamasi Qarori loyihasi ishlab chiqilib, davlat idoralari bilan kelishilgan holda Vazirlar Mahkamasiga kiritildi.

Ushbu qaror loyihasi asosida 2022 - yilning 21 - aprelida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan tasdiqlangan **"Yoshlar sanoat va tadbirkorlik zonalari faoliyatini tashkil etish hamda yoshlarning tadbirkorlikka oid tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-5088-sonli qarori qabul qilindi.**²⁷

Shuningdek, 2021 - yilning 27 - martida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining **"Oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish dasturlari doirasida amalga oshiriladigan qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-5041-sonli Qarori qabul qilindi.** Ushbu qaror asosida ochiqlik va shafforlikni ta'minlovchi

²⁵ www.mineconomy.uz.

²⁶ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 21.04.2021 yildagi PQ-5087-son

²⁷ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 21.04.2021 yildagi PQ-5088-son

hamda korrupsiyaning oldini olishga qaratilgan www.oilakredit.uz onlayn platformasi ishga tushirildi. Platformada foydalanuvchilar mavjud davlat dasturlari doirasida kredit olish uchun platforma orqali ariza berishlari, mablag'larning borligini hamda berilgan arizaning holati bo'yicha ma'lumotlar olishlari mumkin²⁸.

Yuqoridagi normativ-huquqiy xujjatlar:

- tadbirkorlik sub'ektlari, hususan , eng yangi yaratilgan tadbirkorlik sub'yektlarini rivojlantirish hamda xar tomonlama qo'llash kompleks tizimi yaratish;

- iqtisodiyotning kichik va o'rta biznes sub'ektlari toifasini yaralishiga mustahkam asos shakllantirish hamda mavjud ishbilarmonlik muhitini yanada takomillashtirish;

- tadbirkorlikni imtiyoz va imkoniyatlar orqali qo'llab-quvvatlash yo'li bilan mamlakatda mavjud ishsizlikning ko'rsatgichlarini yanada tushurishga qaratilgan.²⁹

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Weiss N.E. Economic Factors Affecting Small Business Lending and Loan Guarantees Washington, 2008. – February 28. – P. 11.

2. Экономика Европейского Союза. Под ред. Р.К.Щенина. – М.: КноРус, 2012. - С. 62.

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 21.04.2021 yildagi PQ-5087-son

4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 27.03.2021 yildagi PQ-5041-son

5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 31 январдаги ПҚ-2746-сонли “Кичик ва хусусий тadbirkorликни микрокредитлаш тизимини янада кенгайтириш ва соддалаштириш чора-tadbirlари тўғрисида”ги қарори//Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. – Тошкент, 2017. – №6. – 71-модда.

6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori, 07.06.2018 yildagi PQ-3777-son

7. www.mineconomy.uz.

^{28 28} www.mineconomy.uz.

²⁹ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 27.03.2021 yildagi PQ-5041-son